

CÍRCULOS **RSM EN ACCIÓN**
DE ESCOITA
UNIDADE DIDÁCTICA EMERXENCIA DANA

UNIDADE DIDÁCTICA EMERXENCIA DANA

RSM EN ACCIÓN - CÍRCULOS DE ESCOITA

A solidariedade é parte do que somos e o mellor que temos como humanidade. Nos momentos máis difíciles nosa sociedade respondeu de forma unida a través dela. A solidariedade expresa unha conciencia de comunidade global que se necesita e que nos permite non deixar a ninguén atrás en tantas crises que arrasan o noso mundo. Nestes momentos tan complexos, a solidariedade ten que estar preparada para chegar de maneira eficaz a quen máis o necesita. Por este motivo, é importante por unha banda escoitar e falar sobre o que estamos a sentir, así como canalizar a nosa solidariedade en accións que apoiem da mellor maneira ás persoas afectadas pola DANA.

Esta proposta educativa pretende ser unha ferramenta precisamente para xerar eses espazos de escoita e coidado especialmente orientada a adolescentes e novos. Estando eles e elas nunha franxa de especial vulnerabilidade, e demanda de espazos seguros para a expresión de emocións e maneiras de dar leito á necesidade de dar resposta á traxedia desde unha solidariedade xenuína.

○ **ORIENTACIÓNS BÁSICAS:**

Público ao que vai dirixido:

Poboación a partir de 12 anos, especialmente grupos de adolescentes e novos, en contextos educativos ou fóra del.

○ **NÚMERO DE PARTICIPANTES:**

Entre 5 e 30 persoas

○ **MATERIAIS NECESARIOS:**

Espazo para poder estar sentados en círculo de forma que todos e todas poidan verse. Obxecto para poder pasar dunhas persoas a outras durante a acción do Círculo da palabra e escóitaa.

DESENVOLVEMENTO

Como nos sentimos neste momento?

Para comezar faremos unha dinámica para identificar o estado de ánimo co que as persoas participantes chegan á actividade. Pedirémolles a todos e todas que pechen os ollos e que inspiren e expiren varias veces de forma tranquila. Teñen que concentrarse no seu estado de ánimo, como están as súas emocións? senten tranquilos e tranquilas, tristes, alegres, enfadados, en calma... segundo a valoración de cada un e unha e cos ollos pechados sacarán os seus polgares cara arriba se a maioría das emocións que sente nese momento son positivas, polgar cara abaixo se predominan as negativas e ao medio se están entre unhas emocións e outras. Cando todos os polgares estean colocados abrirán os ollos e darase un momento para que o grupo poida contemplarse en silencio, facéndose cargo uns e outras de cal é a situación xeral do grupo. Despois agradeceráselles por compartir o seu estado e darase paso á seguinte actividade.

Círculos da palabra e escoita

PRIMEIRA ROLDA:

Como sentimos ante unha catástrofe como a provocada pola DANA?

A seguinte actividade, consiste en desenvolver un Círculo da palabra e escoita, este espazo pretende promover o encontro e a reparación desde escoítaa.

Para o seu desenvolvemento, todos e todas continuarán en círculo sen ningún obstáculo e garantindo que todos e todas poidan verse.

Para a actividade contarán cun OBXECTO DA PALABRA, pode ser calquera cousa pero recoméndase que sexa algo que simbolice o coidado, pode ser un peluche con forma de corazón ou un coxín pequeno, pero tamén un libro ou un anaco de madeira (calquera cousa que poidan pasarse uns a outros).

Antes de comezar a actividade daráselles algunhas indicacións básicas:

Vai iniciarse unha rolda para que todos e todas poidan compartir as súas opinións e sentimentos sobre unha pregunta que se vai a lanzar ao grupo.

Cada persoa que o desexe, cando teña o obxecto da palabra, pode contestar á pregunta segundo o que está a sentir e pensando nese momento.

Para contestar teremos en conta que estamos nun espazo seguro e de confianza, onde é fundamental que as opinións sexan respectuosas e non ofensivas co resto.

Todas as respostas son válidas e o resto do grupo escoitaraas desde o respecto e a actitude de escoita.

Durante a actividade a figura dinamizadora ten o rol de crear o círculo, explicar o sentido e condicións do mesmo e axudar a soster e crear un bo clima desde un rol de escoita e sen excesivo protagonismo. Para iniciar a persoa dinamizadora lanzará a pregunta e co OBXECTO DA PALABRA na man contestaraa en primeiro lugar. Despois pasará o obxecto á persoa da súa esquerda que poderá contestar á pregunta ou pasar o obxecto á seguinte persoa. Así irá de man en man ata que o obxecto volva á persoa dinamizadora que propoñerá ás persoas que non falasen se queren participar.

SEGUNDA ROLDA:

A partir do que comentastes na primeira rolda,

Que acción creedes que podeades levar a cabo como grupo en voso centro / organización / comunidade / ámbito de actuación?

Esta pregunta ten a intención de que entre todos e todas poidan dar ideas dunha acción conxunta como grupo. E antes de pasar a palabra ao grupo, e seguir a mesma metodoloxía que na pregunta anterior, imos lembrar unhas recomendacións básicas para a acción:

1.0 Información veraz: É importante asegurarnos de que as fontes que utilizamos para informarnos son veraces e que todas as persoas están a utilizalas correctamente. Pola contra pode xerarse máis caos e incerteza. Como mozos o labor na redes sociais é fundamental, por iso á hora de xerar ou compartir contido en RRSS hai que ter en conta:

1.1 Verifica a fonte: Consulta se a información provén de medios de comunicación recoñecidos. As organizacións verificadoras como Maldita.es e Newtral tamén son útiles para confirmar a veracidade da información.

1.2 Investiga ao autor e verifica o perfil: Revisa se o autor é unha conta oficial e verificada en redes (símbolo de verificación azul ou verificación propia da plataforma). Se a conta é nova, anónima ou publica contido sensacionalista, é mellor dubidar da información.

1.3 Revisa as imaxes e vídeos: Observa se as fotos e vídeos parecen editados ou de baixa calidade. Se tes dúbidas, busca a imaxe en Google Imaxes ou consulta sitios de verificación visual, pero lembra que a falta de contexto en imaxes auténticas pode dar unha impresión equivocada.

1.4 Identifica sinais de alarma e esaxeración: Mensaxes que usan expresións como "Comparte xa!", "Urxente!", ou "Difunde isto a todos os teus contactos!" adoitan ser falsos ou esaxerados. Tamén desconfía de mensaxes que xeneralizan ou que parecen deseñados para provocar medo.

1.5 Consulta fontes oficiais e contrasta antes de compartir: Antes de reenviar unha noticia, confirma a información en canles oficiais (por exemplo, Protección Civil, o goberno, ou medios coñecidos). Isto reduce a probabilidade de contribuír á desinformación.

2. Acción sen dano, nunha emerxencia é fundamental que a nosa acción non xere inconvenientes ás vítimas, é por iso que hai que participar desde a solicitude das persoas que estean a cargo da intervención en terreo que son as que están máis preto das vítimas e escoitaron as súas necesidades.

3. Quizais queiramos colaborar cunha ONG. Sempre podemos consultar o traballo que realiza, a que destinatarios diríxese e que canles de colaboración ofrece. Desde Entreculturas e Alboan colaboramos a través da campaña Emerxencia DANA.

4. Apostar polo coidado, durante unha situación de emerxencia os niveis de ansiedade e angustia son moi elevados, polo que é fundamental manter a calma, estar ao servizo do coidado, de escóitaa e da construción de contornas seguras onde todas as persoas poidan sentirse arroupadas e coidadas. Iso constrúe cidadanía e contribúe moi significativamente á rexeneración do tecido social.

Unha vez revisadas estas recomendacións volveremos lanzar a segunda pregunta ao grupo: Que acción creedes que podedes levar a cabo como grupo en voso centro / organización / comunidade / ámbito de actuación?

Con esta pregunta iníciase un novo Círculo da palabra e escóitaa, durante as intervencións a persoa dinamizadora irá apuntando nun lugar visible as principais ideas do grupo.

Tomamos unha decisión:

Unha vez terminada a rolda devolveráselle ao grupo as ideas principais que comentaron, e daráselles un momento por se xorde algunha máis. Despois agradeceráselles o espazo compartido e apertura ao grupo. Darase a opción de poder retomar estes círculos cando o consideren necesario.

Nota: Para o desenvolvemento dunha das actividades compartidas, recoméndase facer unha segunda sesión onde poidan valorarse de novo as opcións e contrastalas coas Recomendacións para a acción. A idea é que, seguindo esas pautas, poida concretarse unha acción elixida polo grupo.